

Zápis z 1. jednání pracovní skupiny KPSS Klatovy „Senioři a osoby se zdravotním postižením“

Termín jednání: **14. 11. 2013 od 10 hod**

Místo jednání: Centrum celoživotního vzdělávání v Dominikánském klášteře, Plánická 174,
Klatovy

Účastníci jednání: viz prezenční listina

Program jednání:

1. Projednání společného jednacího řádu pracovních skupin
2. Diskuze k podnětům ke zlepšení sociálních služeb na Klatovsku
3. Představení plánovaných workshopů, seminářů

Obsah a závěry jednání:

1. Projednání společného jednacího řádu pracovních skupin

Ještě před zahájením diskuze ke konkrétním podnětům byl představen návrh společného jednacího řádu pro všechny pracovní skupiny. Účastníci neměli připomínky a jednací řád byl v navrhovaném znění schválen.

2. Diskuze k podnětům ke zlepšení sociálních služeb na Klatovsku

a) Převis poptávky po umístění v domovech pro seniory:

Dle údajů zjištěných od poskytovatelů služeb žádosti o umístění v domovech převažují nad počtem volných míst. Zkušenosti poskytovatelů však ukazují, že skutečně aktuálních žádostí je méně (cca 8 – 10 žadatelů v jednom zařízení, v druhém zařízení je situace obdobná). Pokud se objeví potřeba akutního umístění, daří se zajistit lůžko s odpovídající péčí. Je možné doporučit volné místo v jiném zařízení, v krátké době se i pro akutní situaci umístění v domově pro seniory najde.

Závěr: Členové pracovní skupiny se shodli na tom, že kapacita domovů pro seniory na Klatovsku je dostatečná. V rámci 2. etapy kpss není třeba toto téma dále řešit. Zároveň není pravděpodobné získání podpory na výstavbu nového zařízení, podpora je zaměřena spíše na terénní služby pro seniory.

b) Chybí dům s pečovatelskou službou (přesněji dům s byty zvláštního určení) v Plánici u Klatov:

Paní Bílá (MěÚ Plánice) uvedla, že vybudování domu je v plánu. V současné době se řeší kapacita domu a jeho financování (není však pravděpodobné, že by se se stavbou začalo příští rok). Zároveň již byla zahájena demolice původního objektu na místě, kde má nový objekt stát. Zájem o umístění v domě s pečovatelskou službou je v Plánici velký. V Klatovech jsou 2 domy s byty zvláštního určení. Toto zařízení je nejbližší pro plánické

občany. Mimoklatovští však musí složit při umístění finanční příspěvek, který slouží na údržbu. Je ale možné žádat o slevu či prominutí příspěvku.

c) V některých obcích na Klatovsku chybí dům s pečovatelskou službou (dále jen DpS):

Dle paní Křivohlavé je kapacita domů s byty zvláštního určení v Klatovech dostatečná. Velká část evidovaných žádostí není aktuální. Dle informací získaných při mapování aktuální sociální situace je dům s pečovatelskou službou dále provozován v Měčíně, výstavba je plánovaná v Plánici a Běšinách. Na jednání zazněl názor, že není nutné zajistit v každé větší obci DpS – často je v obcích zajišťována pro občany pečovatelská služba nebo alespoň dovozy obědů.

Závěr: Z popisu současné situace není možné definovat potřebu DpS v obcích na Klatovsku. Zmapování poptávky po DpS by bylo možné prostřednictvím průzkumu realizovaného přímo mezi seniory. Téma možného provedení průzkumu bude dále probíráno také s ohledem na potřeby realizace průzkumu v dalších dvou pracovních skupinách.

d) Chybějící odlehčovací služba na Klatovsku:

Na Klatovsku není provozována pobytová ani terénní odlehčovací služba. Avšak MěÚSS provozuje Centrum denních služeb, které je možné charakterizovat jako ambulanci odlehčovací službu či denní stacionář. Zájem o pobytovou odlehčovací službu dle poskytovatelů služeb tak velký není (1-2 osoby za rok). Často se také poskytovatelé setkávají se situací, že rodina by o pobytovou odlehčovací službu zájem měla, ale senior ji odmítá.

Závěr: Potřeba pobytové odlehčovací služby není příliš velká, poptávka ze strany občanů se dle poskytovatelů služeb orientuje spíše na terénní formu. V rámci možného průzkumu mezi seniory by bylo možné zmapovat také potencionální zájem o terénní odlehčovací službu z řad pečujících osob a seniorů.

e) „Bílá místa“ na Klatovsku v pokrytí pečovatelskou službou (Vrhavěč, Strážovsko, Běšiny)

Pečovatelská služba na Klatovsku pokrývá velké území regionu. Dle zástupce Oblastní charity Klatovy není v některých obcích v regionu příliš velký zájem o využívání pečovatelské služby z řad občanů (např. ve Vrhavči). Ne všechny obce se finančně podílí na zajišťování služby. Pokud je málo klientů v dané obci, nevyplatí se zde PS zajišťovat. Mělo by být v zájmu obcí preventivně pečovatelskou službu podporovat. Pokud se poté objeví v jejich obci možný uživatel PS, není problém službu v obci zajistit.

Na Merklínsku se pro zvýšení zájmů občanů o pečovatelskou službu osvědčilo „sociální poradenství“, osobní komunikace přímo v rodinách – rodinám, které využívaly rozvážku obědů, byly při té příležitosti předány informace o dalších službách, které je možné v rámci pečovatelské služby využít. Na základě toho došlo k nárůstu klientů PS.

Není znám jednoznačný důvod, proč není na Plánicku tak velká poptávka po pečovatelské službě: může to být nedostatečnou informovaností občanů nebo jsou rodiny schopné řešit potřeby seniorů vlastními silami. Roli může hrát také jiné vnímání PS na venkově a ve městě, kde už jsou lidé více zvyklí na to si sociální služby kupovat. S otázkou může souviset také kvalita poskytovaných služeb, např. v otázce vyúčtování služby – praxe u některých poskytovatelů je taková, že klientům je průběžně předkládán k podpisu výkaz o

provedených úkonech, což může být způsob jak předejít nedorozuměním během vyúčtování služby za daný měsíc.

Závěr: Téma bude dále projednáváno v pracovní skupině. Zájem o pečovatelskou službu z řad seniorů a osob se zdravotním postižením, příp. jejich spokojenost se službou by bylo možné zjistit v rámci průzkumu mezi touto cílovou skupinou.

f) Nedostatečná informovanost lékařů o sociálních službách, chybějící komplexní poradenství pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi:

Maminky těžce zdravotně postižených dětí si všechny informace musejí zjišťovat sami. Vzhledem k náročné péči o své děti už nezbývá mnoho sil a času si informace opatřovat. Lékaři nejsou ani příliš informováni o působení rané péče v Klatovech – na rozdíl od situace v Plzni, kde předávání informací již funguje dobře. Paní Křivohlavá uvedla, že již v rámci první etapy komunitního plánování soc.služeb byla v katalogu poskytovatelů uvedena informace o působení rané péče v Klatovech. Sociální odbor se snažil prostřednictvím katalogu tuto informaci předat lékařům a také přímo do domácností.

Závěr: Povědomí o možnostech pro takto postižené děti a jejich rodiny na Klatovsku není velké, je tedy třeba podpořit osvětu. Nejefektivnějším prostředkem, jak zvýšit informovanost o službách, se jeví osobní kontakt. V Klatovech se pravidelně setkávají místní lékaři. Je možné dohodnout se s lékaři, zda se těchto setkání mohou účastnit poskytovatelé služeb a prezentovat tak svoje služby. O tuto možnost prezentace by měla zájem Oblastní charita Klatovy a Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy.

g) Chybí asistenční služba pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi

Na Klatovsku je rodinám a jejich těžce zdravotně postiženým dětem poskytována služba rané péče (do 7 let věku dítěte) a denní stacionář (pro děti od 18 let). V Bystřici nad Úhlavou je provozován domov pro osoby se zdravotním postižením, kde byli přijímáni i dětské klienti. Z tohoto důvodu MěÚSS se na tuto cílovou skupinu nikdy nezaměřoval. Dle informací pí. Eberlové už domov upravil cílovou skupinu a na děti se již nezaměřuje. Na Klatovsku chybí zejm. terénní služba, která by poskytla matkám čas potřebný na vyřízení věcí na úřadech, pro odpočinek a zejm. čas, který by mohly věnovat svým zdravým dětem a rodině. Matky přítomné na jednání by uvítaly docházku asistentů alespoň 2x týdně.

Oblastní charita Klatovy poskytuje v regionu osobní asistenci, v současné době jsou jejími klienty pouze dospělí. Je problém se získáváním osobních asistentů ke klientům – asistenti jsou málo finančně ohodnoceni, jedná se také o fyzicky těžkou práci, ne vždy si také klienti či rodiny s asistentem „sednou“. V současné době volného asistenta nemají. Další možnou překážkou pro zajišťování osobní asistence těžce zdravotně postiženým dětem by mohlo být nedostatečné vzdělání asistentů - kurz, který musí stávající asistenti pro dospělé absolvovat, by pravděpodobně nedostačoval k práci s postiženými dětmi.

Málo finančně ohodnoceni jsou také pedagogičtí asistenti, kteří mají navíc pracovní smlouvy platné jen po dobu školního roku a během letních prázdnin musí být evidováni na úřadu práce.

MěÚSS v Klatovech poskytuje pečovatelskou službu seniorům a rodinám s trojčaty. V těchto rodinách jsou schopni zajistit dovážku obědů, pomoc v domácnosti – úklid, atd.

Paní Kleinerová z MěÚSS upozornila, že asistenční služba je placená ze strany klienta, a je tudíž možné uzavřít smlouvu o poskytování služeb přímo s asistentem. Rodiny s dětmi by však v takovém případě potřebovaly pomoc se zmapováním nabídky osobních asistentů. Je pro ně snadnější řešit zajištění služby přes organizaci-poskytovatele služeb.

Dalším možným řešením by bylo udělat nábor na dobrovolníky v místní zdravotnické škole, případně zjistit možnosti u p. Mgr. Toušlové ze Střední školy zemědělské a potravinářské (zastřešuje dobrovolníky v Klatovech v rámci plzeňské organizace DORA).

Závěr: Charita v Klatovech prověří možnost rozšířit svoji službu osobní asistence i pro těžce zdravotně postižené děti. Matky dětí, které se zúčastnily jednání, se pokusí zjistit, jak velký zájem by o službu osobní asistence z jejich strany byl. CpKP ZČ se pokusí zjistit informace o organizaci působící v Praze a zaměřující se jen na zdravotně postižené děti. Na další pracovní skupinu bude pozvána Mgr. Toušlová.

h) Chybějící rehabilitace pro těžce zdravotně postižené děti v Klatovské nemocnici

Místní nemocnice má oddělení dětské rehabilitace, to však nenabízí cvičení pro těžce postižené děti. Matky musí dojíždět do vzdálených měst (České Budějovice, Praha, apod.), kde takové cvičení poskytují a je možné jej hradit ze zdravotního pojištění.

Závěr: CpKP ZČ se pokusí na další jednání PS pozvat zástupce Rehabilitačního oddělení Klatovské nemocnice (nejlépe ředitele nemocnice).

i) Problém umístit postižené dítě do školky a školy

Dle zkušeností matek jsou upřednostňovány zdravé děti. Postižené děti se podařilo umístit do školky až v předškolním věku. V Plzni funguje stacionář Človíček pro děti a mládež s těžkým zdravotním postižením. Mají s ním dobré zkušenosti, ale využíváním jeho služeb dochází k vyčlenění dětí z běžného kolektivu. Větším přínosem je alespoň částečná integrace v rámci mateřské školky. Matky by uvítaly také částečné začlenění svých dětí mezi zdravé děti během povinné školní docházky, což upřednostňují před umístěním dětí do místní speciální školy. Navrhují zřídit pro děti speciální třídu v rámci ZŠ, na některé předměty by výuka mohla být společná pro zdravé a postižené děti, např. hudební a výtvarná výchova.

Závěr: Téma integrace zdravotně postižených dětí do škol je důležité téma, které se bude řešit při setkání PS „Děti, mládež a rodiny s dětmi“.

3. Představení plánovaných workshopů

V závěru jednání byli účastníci seznámeni s tím, že v rámci projektu budou pro ně uspořádány workshopy (vzdělávací semináře) na témata, o která budou mít zájem. Tipy na témata seminářů mohou účastníci zasílat koordinátorce projektu p. Fremrové, či přinést na další setkání skupiny. Poté budou témata seminářů přesněji specifikována.

Zpracováno dne: 15. 11. 2013

Zpracovala: Šárka Fremrová, CpKP západní Čechy

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP západní Čechy